

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind punerea în acord a prevederilor Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu deciziile Curții Constituționale, Directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

I. Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatul (2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) Se asimilează legii penale de dezincriminare și deciziile Curții Constituționale prin care se stabilește neconstituționalitatea unor dispoziții din legile penale, prin care se consideră constituționale numai anumite variante de încriminare sau prin care se dezincriminează total sau parțial, ca fiind contrare Constituției, fapte penale precum și deciziile care se referă la alt tip de norme penale decât cele de incriminare. Obligatorietatea aplicării deciziilor Curții Constituționale ca lege penală mai favorabilă se referă atât la dispozitiv, cât și la considerentele acestora.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii stabilite a fi neconstituțională,

considerată constituțională numai pentru anumite variante de încriminare sau prin care se dezincriminează total sau parțial fapte penale, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte se analizează din oficiu, în regim de urgență, în maxim 5 zile de la publicarea în Monitorul Oficial, de către instanțele de executare.”

2. La articolul 5, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alineatele (1¹) - (1⁴), cu următorul cuprins:

„(1¹) Legea penală mai favorabilă se aplică luându-se în calcul următoarele criterii:
a) se verifică conținutul infracțiunii și limitele de pedeapsă. Dacă în urma acestei verificări se constată că limitele de pedeapsă pentru infracțiunea stabilită, urmare a acestei verificări, sunt mai favorabile într-o lege, aceasta va fi considerată lege penală mai favorabilă.
b) se verifică circumstanțele de agravare și atenuare a răspunderii precum și modul de contopire al pedepselor în caz de concurs de infracțiuni sau de stabilire a stării de recidivă. Dacă în urma acestor verificări pedeapsa rezultantă este mai ușoară potrivit uneia dintre legile comparate, aceasta va fi considerată lege penală mai favorabilă.
c) se verifică termenele de prescripție. Dacă potrivit uneia dintre legi răspunderea penală este prescrisă, aceasta va fi considerată lege penală mai favorabilă.
(1²) Ordinea legală de verificare de la alin. (1¹) este obligatorie.
(1³) Textele de abrogare a unor norme de incriminare mai favorabile sunt supuse controlului de constituționalitate și, în cazul constatării constituționalității numai în parte sau a constatării neconstituționalității normei abrogatoare, textele abrogate sau modificate neconstituțional pot deveni normă penală mai favorabilă.
(1⁴) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, limitele de pedeapsă aplicabile sunt cele din legea mai favorabilă precum și termenele și condițiile de prescripție din legea penală mai favorabilă.”

3. Art. 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârșită și prin omisiune numai atunci când există o obligație expresă de a acționa prevăzută de lege.
(2) Ori de câte ori legea penală prevede că pentru a putea fi infracțiune se impune săvârșirea faptei într-un anumit scop, infracțiunea trebuie să fie săvârșită cu intenție directă, care să rezulte în mod neîndoielnic, din circumstanțele concrete ale cauzei.”

4. La articolul 35, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.”

5. La articolul 39, alineatul (1) literele b), c) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„b) Când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea la care se poate adăuga un spor de până la 3 ani.

c) Când s-au stabilit numai pedepse cu amenda, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se poate adăuga un spor până la o treime din acel maxim.

e) Când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amenda, se aplică pedeapsa închisorii potrivit dispoziției de la lit. b), la care se adaugă pedeapsa amenzii potrivit dispoziției de la lit. c).”

6. La articolul 39, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prin aplicarea dispozițiilor din alineatul precedent nu se poate depăși totalul pedepselor stabilite de instanță pentru infracțiunile concurente.”

7. Articolul 62 se abrogă.

8. La articolul 64, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, instanța înlocuiește obligația de plată a amenzii neexecutate cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate **stabilite prin expertiză medico-legală**, persoana nu poate presta această muncă. Unei zile-amendă îi corespunde o zi de muncă în folosul comunității.”

9. La articolul 65, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Pe durata suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii se suspendă executarea pedepselor accesorii”.

10. La articolul 75, alineatul (1) litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) acoperirea integrală a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la terminarea cercetării judecătorești în fața primei instanțe, dacă făptuitorul nu a mai beneficiat de această circumstanță într-un interval de 5 ani anterior comiterii faptei.”

11. La articolul 75 alin. (2), după litera (b) se introduc două noi litere, literele (c) și d), cu următorul cuprins:

„(c) conduita bună a infractorului înainte de săvârșirea infracțiunii;

d) conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, fără a se aprecia această circumstanță în defavoarea inculpatului, dacă aceasta a adoptat o poziție de nerecunoaștere a săvârșirii infracțiunii, deoarece s-a considerat nevinovat”.

12. La articolul 75, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Împrejurările enumerate în alin. (2) au caracter exemplificativ”

13. La articolul 93, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins

„(5) Condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere, cu excepția situației în care face dovada că nu are posibilități materiale să le îndeplinească.”

14. Articolul 100 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Liberarea condiționată în cazul închisorii poate fi dispusă, dacă:

- a) cel condamnat a executat cel puțin jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau ce puțin două treimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 15 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani;
- b) cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis;
- c) cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;
- d) nu există probe din care instanța să aprecieze că persoana condamnată nu s-ar fi îndreptat și nu s-ar putea reintegra în societate.

(2) În cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 60 de ani, se poate dispune liberarea condiționată, după executarea efectivă a cel puțin o treime din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depășește 10 ani, sau a cel puțin jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în alin. (1) lit. b)-d).

(3) În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (1) se ține seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate.

În acest caz, liberarea condiționată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puțin o treime din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depășește 10 ani, și a cel puțin jumătate, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

(4) În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (2) se ține seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate.

În acest caz, liberarea condiționată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puțin o pătrime din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depășește 10 ani, și a cel puțin o treime, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

(5) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiționate sau care au condus la respingerea acesteia și, în cazul admiterii, atenționarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune, dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

(6) Intervalul cuprins între data liberării condiționate și data împlinirii duratei pedepsei constituie termen de supraveghere pentru condamnat.”

15. La articolul 112¹, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) a) Confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului Penal al României și al Legii 286/2009 privind Codul Penal,

b) Confiscarea extinsă se poate aplica asupra bunurilor dobândite ulterior intrării în vigoare a Legii 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului Penal al României și al Legii 286/2009 privind Codul Penal, numai dacă rezultă că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute la alin. (1).”

16. La articolul 112¹ după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Decizia instanței trebuie să se bazeze pe probe certe, dincolo de orice îndoială, din care să rezulte implicarea persoanei condamnate în activitățile infracționale producătoare de bunuri și bani.”

17. La articolul 112¹ alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin. (2) se va ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unui membru al familiei, dacă acesta a cunoscut că scopul transferului este evitarea confiscării sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul. Confiscarea se va dispune în limita bunurilor transferate, în momentul în care transferul ilicit poate fi dovedit prin probe certe dincolo de orice îndoială.”

18. La art. 154, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:

a) 15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;

b) 8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 20 de ani;

c) 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;

d) 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.”

19. Art. 155 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe pentru fiecare faptă și persoană prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în cadrul procesului penal.

(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție față de persoana în favoarea căreia curge prescripția de la momentul la care s-a comunicat actul de procedură.

(3) Prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 154 este depășit cu încă jumătate;

(4) Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal, în cazurile prevăzute de art. 426-431, art. 433-451, art. 452-465 și art. 466-469 din Codul de Procedură Penală, face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale față de persoana pentru care s-a dispus redeschiderea procesului penal, fără a se putea depăși termenul prevăzut la alin. (3).”

20. La articolul 159, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit. Împăcarea se aplică tuturor părților în cauze penale inițiate înaintea datei intrării în vigoare a Legii 286/2009 privind Codul Penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit.”

21. După articolul 159 se introduce un nou articol, art. 159¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 159¹: Acordul de mediere

Acordul de mediere produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit și dacă are loc până la momentul la care se poate exprima voința comună în privind evoluția cauzei.”

22. La articolul 175, alineatul (2) se abrogă.

23. La articolul 177, alineatul (1) litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care au conviețuit sau conviețuiesc.”

24. După art. 187, se introduce un nou articol, art. 187¹, cu denumirea marginală „informații nedestinate publicității” având următorul cuprins

„Art. 187¹ - Informații nedestinate publicității

Prin informații nedestinate publicității se înțelege acea categorie de informații clasificate, potrivit legii, ca secrete de stat sau de serviciu și care sunt cuprinse într-un document având inscripționare în acest sens, dacă nu au fost declassificate în mod legal.”

25. La articolul 269, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Favorizarea săvârșită de un membru de familie sau afîn până la gradul II, nu se pedepsește.”

26. La art. 269 după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Nu constituie infracțiunea prevăzută la alin. (1) următoarele:

a) emiterea, aprobarea sau adoptarea de acte normative;

- b) pronunțarea sau dispunerea soluțiilor sau măsurilor de către organele judiciare în cauzele cu care acestea sunt învestite,
- c) mărturia depusă în cadrul unor proceduri judiciare ori modalitatea de efectuare a unor expertize în cauze judiciare.”

27. La articolul 273, după alin. (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Nu constituie infracțiune refuzul de a face declarații prin care persoana se autoincriminează, refuzul de declara în sensul solicitat de organele judiciare, modificarea și retractarea declarației care a fost dată prin exercitarea unor presiuni de orice fel asupra martorului și nici simpla divergență de mărturie în cadrul unui proces, dacă nu există probe directe din care să rezulte caracterul mincinos și de rea-credință, al acestora.”

28. La articolul 277, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Declarațiile publice făcute de autoritățile publice sau funcționari publici prin care, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare, o persoană este considerată vinovată se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.”

29. La articolul 290, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta, **dar nu mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii acesteia.**”

30. La articolul 291, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta, promisiune urmată de intervenția la acel funcționar pentru a îl determina să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.”

31. La articolul 292 alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta, **dar nu mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii acesteia.**”

32. Articolul 298 se abrogă.

33. Articolul 309 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 309 – Dacă faptele prevăzute la art. 295, art. 300, art. 303, art. 304, art. 306 sau art. 307 au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o treime.”

34. La articolul 335, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, a unui tractor agricol sau forestier, ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.”

35. La articolul 336, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/1 alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.”

36. Articolul 337 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței unor substanțe psihoactive se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana care a condus un vehicul în condițiile alin. (1) ce consumă băuturi alcoolice ori substanțe psihoactive sau își administrează substanțe psihoactive după evenimentul de trafic rutier până la prelevarea mostrelor biologice.”

37. După articolul 338 se introduce un nou articol, art. 338¹ cu următorul cuprins:

„(1) Fapta conducătorului de vehicul sau a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, ori a examinatorului autorității competente, aflate în timpul desfășurării probelor practice pentru obținerea permisului de conducere, de a consuma alcool, produse ori substanțe stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora, după producerea unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, până la recoltarea probelor biologice ori până la testarea cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic sau până la stabilirea cu un mijloc tehnic certificat a prezenței acestora în aerul expirat, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Nu constituie infracțiune consumul de medicamente cu efecte similare produselor sau substanțelor stupefiante, după producerea accidentului de circulație și până la sosirea poliției la fața locului, dacă acestea sunt administrate de personal medical autorizat, în cazul în care acestea sunt impuse de starea de sănătate sau de vătămarea corporală a conducătorului auto.”

38. La articolul 367, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

(6) Prin grup infracțional organizat se înțelege grupul structurat, format din 3 sau mai multe persoane, care există pentru o perioadă și acționează în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni grave, pentru a obține direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material; Nu constituie grup infracțional organizat grupul format ocazional în scopul comiterii imediate a uneia sau mai multor infracțiuni și care nu are continuitate sau o structură determinată ori roluri prestabilite pentru membrii săi în cadrul grupului. Prin infracțiune gravă se înțelege oricare dintre infracțiunile prevăzute de art. 223 alin. (2) din Codul de Procedură Penală, inclusiv acelea pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.

39. La articolul 384, se modifică și se completează cu un nou alineat, alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(1) Prelevarea de țesuturi sau organe de la un cadavru, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă prin fapta prevăzută la alin. (1) se compromite o autopsie medico-legală, solicitată în condițiile legii, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani.”

Art. II - Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din.....cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Constituția României republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Această lege a fost adoptată în Senat, în ședința din.....cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Constituția României republicată.

Președintele Senatului